

**DARBO GRUPĖ DĖL CENTRALIZUOTO VIDAUS AUDITO SKYRIAUS 2016-10-28
PATEIKTOS ŠIAULIŲ PLAUKIMO MOKYKLOS „DELFINAS“ VEIKLOS IR VIDAUS
AUDITO ATASKAITOJE PATEIKTŲ IŠVADŲ VERTINIMUI**

Savivaldybės merui Artūriui Visockui

2017-02-14 Nr. PV-146

DĖL VALERIJAUS BELOVO DARBO DRAUSMĖS PAŽEIDIMO

Atsižvelgus į Šiaulių miesto savivaldybės Centralizuoto vidaus audito skyriaus 2016-10-26 Šiaulių plaukimo mokyklos „Delfinas“ veiklos ir vidaus kontrolės vertinimo vidaus audito ataskaitą Nr. 6, bei ataskaitoje pateiktas išvadas Šiaulių miesto savivaldybės mero 2016 m. lapkričio 28 d. potvarkiu Nr. M-93 (pakeista 2017 m. vasario 7 d. mero potvarkiu Nr. M-11) (toliau- Darbo grupė) dėl Centralizuoto vidaus audito skyriaus 2016-10-26 Šiaulių plaukimo mokyklos „Delfinas“ veiklos ir vidaus kontrolės vertinimo vidaus audito ataskaitoje Nr. 6 pateiktų išvadų vertinimo. Darbo grupė vertino ir tyrė galimus Šiaulių plaukimo mokyklos „Delfinas“ direktoriaus Valerijaus Belovo darbo drausmės pažeidimus t.y. - darbo pareigų nevykdymą, netinkama jų vykdymą dėl darbuotojo kaltės. Vertinant buvo atlikta išsami analizė teisės taikymo prasme Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų pagrindu ir nustatyta būtinybė spręsti klausimą dėl direktoriaus drausminės atsakomybės.

Drausminės nuobaudos skyrimo teisiniai pagrindai

Drausminės atsakomybės pagrindas yra darbo drausmės pažeidimas. Pagal Lietuvos Respublikos darbo kodeksą (toliau- LR DK) 234 straipsnį “Darbo drausmės pažeidimas yra darbo pareigų nevykdymas arba netinkamas jų vykdymas dėl darbuotojo kaltės.” Darbuotojo darbo pareigas nustato teisės aktai (įstatai, pareigybės aprašymas, įstatymai ir kt.)

Už darbo drausmės pažeidimus yra taikomos LR DK 237 straipsnyje numatytos drausminės nuobaudos. Darbo drausmės pažeidimui konstatuoti ir drausminei atsakomybei taikyti turi būti nustatyta darbo drausmės pažeidimo sudėtis t.y. subjektas (nusižengęs darbuotojas), objektyvieji požymiai (neteisėta darbuotojo veika, t.y. darbo pareigų, nustatytų norminių teisės aktų, neatlikimas arba netinkamas jų atlikimas); subjektyvieji požymiai (pažeidusio darbo drausmę darbuotojo kaltė). LR DK neapibrėžta kaltės forma ir laipsnis, kurių pakaktų atsakomybei taikyti, tačiau LR DK 234 straipsnio normoje darbuotojo kaltė nesiejama vien su jo tyčiniaisiais veiksmais, dėl to darbuotojo aplaidus neveikimas darbe ar nerupestingai atliekamos darbo pareigos funkcijos taip pat reiškia jo kaltę.

Darbo grupė nustatė, kad Šiaulių plaukimo mokyklos „Delfinas“ direktoriaus funkcijos yra reglamentuotos Šiaulių plaukimo mokyklos „Delfinas“ nuostatuose, patvirtintuose Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2015 m. rugpjūčio 27 d. sprendimu Nr. T-229. Juose sakoma, kad direktorius valdo, naudoja Šiaulių plaukimo mokyklos „Delfinas“ turtą, lėšas ir jais disponuoja, rūpinasi intelektualiais, materialiniais, finansiniais, informaciniais ištekliais, užtikrina jų optimalų valdymą ir naudojimą teisės aktų nustatyta tvarka (25.16 papunktis), atsako už tai, kad būtų laikomasi Lietuvos

Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, už demokratinį sporto mokyklos valdymą, bendruomenės narių informavimą, informacijos apie sporto mokyklos veiklą skelbimą, tinkamą funkcijų atlikimą, nustatyto tikslo ir uždavinių įgyvendinimą, sporto mokyklos veiklos rezultatus (26 punktas), inicijuoja projektų, programų papildomoms lėšoms gauti rengimą (25.13), organizuoja ir koordinuoja sporto mokyklos veiklą pavestoms funkcijoms atlikti, uždaviniams įgyvendinti, analizuoja ir vertina sporto mokyklos veiklą, materialinius ir intelektualinius išteklius (25.10).

Šiaulių plaukimo mokyklos „Delfinas“ direktoriaus funkcijos nustatytos ir direktoriaus pareigybės aprašyme, patvirtintame Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2004 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. AP-62. Jame nustatyta, kad direktorius užtikrina, kad sporto mokyklos veikloje būtų laikomasi Lietuvos Respublikos įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų, sporto mokymo įstaigų bendrųjų nuostatų reikalavimų, Savivaldybės tarybos sprendimų, Mero potvarkių, Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymų (4.3. papunktis), atsako už finansinę bei ūkinę sporto mokyklos veiklą, ryšius su kitomis organizacijomis, tinkamą lėšų naudojimą, materialinės bazės kūrimą ir tausoją.

Įstaigos vadovo, kaip asignavimų valdytojo, atsakomybė taip pat nustatyta: Biudžeto sandaros įstatymo 7 straipsnyje, kur teigiama, kad biudžeto asignavimų valdytojai ir jiems pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų vadovai įstatymų nustatyta tvarka atsako už programų vykdymą, paskirtų asignavimų efektyvų, programoje nustatytus tikslus atitinkantį ir rezultatyvų naudojimą, buhalterinės apskaitos organizavimą ir finansinės atskaitomybės rengimą, pateikimą pagal įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus. Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 6 punkte kuris nustato, kad biudžetinės įstaigos privalo „6) užtikrinti racionalų ir taupų lėšų bei turto naudojimą, veiksmingą biudžetinės įstaigos vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, jos veikimą ir tobulinimą.“

Darbo grupė taip pat pažymi, kad kiekvienas ūkio subjektas siekdamas ekonomišką, veiksmingą ir efektyvią veiklą bei kokybiškų rezultatų ir paslaugų turi pasirinkti tinkamą valdymo sistemą ir sukurti tinkamą vidaus kontrolę, kuri yra valdymo sistemos dalis. Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme 3 ir 10 straipsniuose reglamentuota, jog vidaus kontrolės pagrindinis tikslas yra užtikrinti, kad: viešojo juridinio asmens veikla būtų vykdoma įstatymų, kitų teisės aktų nustatyta tvarka pagal strateginius arba kitus veiklos planus, programas bei procedūras; valstybės ir savivaldybės turtas bei įsipareigojimai tretiesiems asmenims būtų apsaugoti nuo sukčiavimo, iššvaistymo, pasisavinimo, neteisėto valdymo ar kitų neteisėtų veikų; viešasis juridinis asmuo vykdydamas veiklą laikytųsi patikimo finansų valdymo principų; informacija apie viešojo juridinio asmens finansinę ir kitą veiklą būtų teisinga ir pateikiama teisės aktų nustatyta tvarka. Šiame įstatymo straipsnyje taip pat reglamentuota viešojo juridinio asmens vadovo prievolė nustatyti vidaus kontrolės procedūras, atsižvelgiant į vidaus kontrolės tikslą, veiklos riziką, vidaus kontrolės pastovumą bei jos atlikimo sąnaudas, apskaitos ir informacinę sistemą, turto apsaugos būklę ir kitus vidaus kontrolės kriterijus. Viešojo juridinio asmens vadovas atsako už efektyvią vidaus kontrolės, įskaitant finansų kontrolę, sukūrimą, jos veikimą bei tobulinimą.

Dėl drausminės nuobaudos parinkimo ir kaltės

Darbo grupė, įvertinusi tai, kad vidaus audito metu nustatyta, kad Šiaulių plaukimo mokyklos „Delfinas“ direktorius Savivaldybės perduotą turtą valdė pažeisdamas efektyvumo, racionalumo principus. T.y. Neužtikrino tinkamo Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo, įstatyme įtvirtinto efektyvumo principo laikymosi bei tinkamo Nuostatuose reglamentuotų uždavinių įgyvendinimo, nes Plaukimo mokykla atsisakė dalyvauti iš dalies valstybės lėšomis finansuojamoje programoje; Nefektyvus turto valdymas buvo atliekamas teikiant mokamas paslaugas, turintis esminės įtakos biudžeto pajamų gavimui, (netinkamas Savivaldybės tarybos

patvirtintų mokamų įkainių tiek fiziniams, tiek juridiniams asmenims taikymas, turėjęs esminės įtakos Plaukimo mokyklos biudžeto pajamų uždirbimui, nesant patvirtinto įkainio, saunos paslaugos teikimas bei nustatytas neatlygintinių paslaugų teikimo atvejis); neužtikrino tinkamo Buhalterinės apskaitos įstatymo nuostatų įgyvendinimo, nes į apskaitą neįtrauktos visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, susiję su įsipareigojimų dydžio pasikeitimu, t. y. buhalterinėje apskaitoje neapskaityti duomenys apie Plaukimo mokyklos ugdytinių ar jų tėvų įsiskolinimą įstaigai. Netinkamas sutartinių įsipareigojimų su juridiniais ir fiziniiais asmenimis reglamentavimas (sudarytų paslaugų teikimo sutarčių nuostatos neatitinka Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo, reglamentuojančio, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas, o teisės normos turi derėti tarpusavyje, todėl daugeliu atveju, nėra galimybės pagrįsti taikytų įkainių bei gautų pajamų teisingumo.) Nepakankamai informatyvi, tiksli ir aiški Plaukimo mokyklos paslaugos gavėjų registracija (nustatyta atveju, kai paslaugos gavėjai registruojami nepilnu pavadinimu, trumpiniais, todėl išlieka nepakankamai skaidraus ir efektyvaus turto valdymo rizika).

Darbo grupė atsižvelgdama į aukščiau išdėstytą teisinį reglamentavimą ir vidaus audito ataskaitoje nurodytus pažeidimus konstatuoja, kad taikomos vidaus kontrolės procedūros nėra pakankamos, kad būtų užtikrintas tinkamas Šiaulių plaukimo mokyklos „Delfinas“ turto valdymas ir biudžeto lėšų naudojimas įgyvendinant Šiaulių plaukimo mokyklos „Delfinas“ veiklos tikslus ir uždavinius, vidaus kontrolė neatitinka jai keliamų reikalavimų, todėl daro išvadą, kad už vidaus audito ataskaitoje užfiksuotus teisės aktų pažeidimus atsako Šiaulių plaukimo mokyklos „Delfinas“ direktorius Valerijus Belovas. Direktorius savo pateiktame pasiaiškinyje nepaneigė vidaus audito ataskaitoje nurodytų pažeidimų, bei nenurodė jokių priežasčių dėl kurių jis kaip įstaigos vadovas negalėjo kontroliuoti įstaigos veiklos ar tinkamai atlikti savo funkcijų, kad nebūtų padaryti vidaus audito ataskaitoje nurodyti pažeidimai. Savo pateiktame paaiškinyje direktorius tik pateikė savo versijas dėl ko galima galėjo atsirasti vidaus audito ataskaitoje nurodyti pažeidimai, tačiau nenurodė už jų atsiradimą atsakingu asmenų. Taip pat atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad Šiaulių plaukimo mokyklos „Delfinas“ direktorius Valerijus Belovas pateikdamas rekomendacijų, pateiktų 2016-10-26 Šiaulių plaukimo mokyklos „Delfinas“ veiklos ir vidaus kontrolės vertinimo vidaus audito ataskaitoje įgyvendinimo priemonių planą sutiko su visomis vidaus audito ataskaitoje pateiktomis rekomendacijomis ir numatė priemones joms įgyvendinti. Tai parodo, kad plaukimo mokyklos „Delfinas“ direktorius Valerijus Belovas sutiko su visais vidaus audito ataskaitoje nustatytais veiklos neatitikimais teisės aktams. Todėl Darbo grupė susipažinusi su aukščiau pateiktu teisiniu reglamentavimu bei direktoriaus plaukimo mokyklos „Delfinas“ direktoriaus Valerijaus Belovo pateiktais paaiškinimais daro išvadą, kad direktorius nesugeba tinkamai reaguoti ir nustatyti įstaigos rizikos veiksnius, juos analizuoti ir valdyti procesus, priimti sprendimus, kurie pašalintų rizikas arba jas sumažintų iki priimtino lygio.

Darbo grupė pažymi, kad Šiaulių plaukimo mokyklos „Delfinas“ direktoriui Valerijui Belovui neužtikrinus tinkamo teisės aktų laikymosi Šiaulių plaukimo mokykla „Delfinas“ negavo:

1. 30533,76 Eur. skiriamų asignavimų (atsisakė dalyvauti LR Švietimo ir mokslo ministerijos ir Lietuvos plaukimo federacijos organizuotoje bendrojo ugdymo mokyklų vaikų mokymo plaukti programoje). Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad Šiaulių plaukimo mokyklos „Delfinas“ direktorius gavęs pasiūlymą dalyvauti LR Švietimo ir mokslo ministerijos ir Lietuvos plaukimo federacijos organizuotoje bendrojo ugdymo mokyklų vaikų mokymo plaukti programoje (2016-07-11 Plaukimo federacijos raštas Nr. S-16-161) ne tik atsisakė dalyvauti programoje ir tuo pačiu atstovauti įstaigos interesus, bet ir nurodė, kad programą įgyvendins ir vykdys kitas privatus juridinis asmuo Vaikų jaunimo ir suaugusiųjų užimtumo centras. Plaukimo mokyklos „Delfinas“ direktorius Valerijus Belovas, priimdamas sprendimą, kad vaikų mokymo plaukti programoje dalyvaus kitas juridinis asmuo, atstovavo šio juridinio asmens interesus. Kad plaukimo mokyklos

„Delfinas“ direktorius Valerijus Belovas atstovavo kito juridinio asmens interesus įrodo faktas, kad švietimo įstaigos, esančios atrinktų įstaigų sąrašė dėl vaikų mokymo plaukti, paskambinusios nurodytu telefonu į Vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų centrą nurodytu telefonu, dalyvavimo programoje, sąlygas derindavo su Valerijumi Belovu

2. 900,47 Eur. biudžeto pajamų (dėl netinkamai taikomų Savivaldybės tarybos patvirtintų įkainių fiziniams asmenims).

3. 6887,54 Eur. biudžeto pajamų (Plaukimo mokykla, sudarytose sutartyse su Vaikų jaunimo ir suaugusiųjų užimtumo centru netinkamai reglamentavo sutarties sąlygas, turėjusias įtakos biudžeto pajamų surinkimui. Plaukimo mokykla dėl Vaikų jaunimo ir suaugusiųjų užimtumo centrui už suteiktas paslaugas netinkamai taikytų Savivaldybės tarybos patvirtintų įkainių 2015 m. lapkričio mėn. - 2016 m. birželio mėn. Darbo grupė pažymi, kad Vidaus audito metu Plaukimo mokykla pateikė vidaus auditoriams 2016-07-04 raštą Nr. 183/1 (1.15) rašytą Vaikų jaunimo ir suaugusiųjų užimtumo centro pirmininkui „Dėl susidariusio įsiskolinimo už suteiktas paslaugas“, kuriame Centras informuojamas apie įsiskolinimą Plaukimo mokyklai dėl netinkamai taikytų įkainių. 2016-08-31 Vaikų jaunimo ir suaugusiųjų užimtumo centras raštu Nr. 67, informavo Plaukimo mokyklą su rašte Nr. Nr. 183/1 (1.15) nurodyta įsiskolinimo suma ir prašo, kad įsiskolinimą būtų galima padengti pagal siūlomą grafiką nuo 2016-08-31 iki 2017-02-28. Vidaus auditoriams pateiktame Plaukimo mokyklos banko sąskaitos Nr. LT377300010129497106 išrašė matyti, kad 2016-08-31 Centras Plaukimo mokyklai pervedė 2300 eurų aukščiau nurodyto įsiskolinimo sumą.

Vadovaudamasi tuo, kas aukščiau išdėstyta, darbo grupė sprendžia, kad Šiaulių plaukimo mokyklos „Delfinas“ direktorius Valerijus Belovas, būdamas tiesiogiai atsakingu už teisės aktų reikalavimų laikymąsi, tinkamos valdymo sistemos, vidaus kontrolės sukūrimą ir tobulinimą, tinkamą turto valdymą, pažeidė Darbo kodekso 228 straipsnyje nustatytų darbuotojo pareigų laikytis darbo drausmės ir tiksliai vykdyti darbinės funkcijas pagal darbdavio nurodymus ko pasekoje Įstaiga patyrė turtinę žalą ir dėl aplaidumo padarė šurkštų darbo drausmės pažeidimą pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso 235 straipsnio 2 dalies 11 punktą

Darbo grupė tai pat įvertino ir tai, kad Plaukimo mokyklos „Delfinas“ direktoriui Valerijui Belovui Šiaulių miesto mero 2016 m. gegužės 26 d. potvarkiu Nr. MP-56 „Dėl drausminės nuobaudos Šiaulių plaukimo mokyklos „Delfinas“ direktoriui skyrimo“ buvo paskirta drausminė nuobauda – pastaba , „kadangi neužtikrino, kad jo vadovaujamoje įstaigoje būtų laikomasi Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480 nuostatų ir šia savo veika netinkamai vykdė Šiaulių plaukimo mokyklos „Delfinas“ nuostatų, patvirtintų Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2015 m. rugpjūčio 27 d. sprendimu Nr. T-229, 26 punktą (plaukimo mokyklos direktorius atsako už tai, kad sporto mokykloje būtų laikomasi Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, už demokratinį sporto mokyklos valdymą, bendruomenės narių informavimą, informacijos apie sporto mokyklos veiklą skelbimą, tinkamą funkcijų atlikimą, nustatyto tikslo ir uždavinių įgyvendinimą, sporto mokyklos veiklos rezultatus), Šiaulių plaukimo mokyklos „Delfinas“ direktoriaus pareigybės aprašymo, patvirtinto Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2004 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. AP-62, 4.3 punktą (užtikrinti, kad sporto mokyklos veikloje būtų laikomasi Lietuvos Respublikos įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų, ir kitų teisės aktų, sporto mokymo įstaigų bendrųjų nuostatų reikalavimų, Savivaldybės tarybos sprendimų, mero potvarkių, Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymų)”.

Darbo grupė pažymi, kad vadovų darbo prigimtis ir jų atliekamų funkcijų specifika lemia jų drausminės atsakomybės ypatumus. Vadovaujamas darbas pagal savo esmę yra susijęs su savarankiškumu, diskrecija, reikalingų sprendimų priėmimu, atsakomybe. Vadovaujamos pareigos lemia kontrolės funkcijos turėjimą, o šios nepanaudojimas reiškia atsakomybės prisiėmimą už dėl to

kilusius galimus neigiamus padarinius. Kadangi vadovaujančio darbuotojo veiksmai (neveikimas), sprendimai gali turėti įtakos didelės dalies ar netgi visos įstaigos veiklai, tokių darbuotojų veiklos vertinimui taikomi aukštesni standartai ir griežtesni reikalavimai. Tie patys kriterijai taikytini sprendžiant dėl jų atsakomybės.

Nustatant direktoriaus Valerijaus Belovo kaltę matyti, kad kaltė pasireiškė darbuotojo aplaidžiu neveikimu, kai darbuotojas nenumatė, kad dėl jo veikimo ar neveikimo gali kilti tam tikri padariniai, nors galėjo ir turėjo tai numatyti. Šiaulių plaukimo mokyklos „Delfinas“ direktorius Valerijus Belovas nepateikė objektyvių, nuo jo nepriklausančių priežasčių, kuriomis pagrįstų savo neveikimą dėl darbo grupės išvadoje nurodomų aplinkybių, aplaidžiam neveikimui nebuvo nustatyta jokių pateisinančių priežasčių, todėl įvertinus visas žinomas aplinkybes, darbo grupė sprendžia, kad yra pagrindas Šiaulių plaukimo mokyklos „Delfinas“ direktoriui Valerijui Belovui taikyti drausminę atsakomybę.

Darbo grupė, įvertinusi tai, kas išdėstyta aukščiau, įvertinusi, kad direktorius šiurkščiai pažeidė darbo tvarką ir ši jo veika sukėlė žalingus padarinius siūlo pripažinti, kad Šiaulių plaukimo mokyklos „Delfinas“ direktorius Valerijus Belovas padarė šiurkštų darbo drausmės pažeidimą ir, vadovaujantis Darbo kodekso 237 straipsnio 3 dalimi, skirti drausminę nuobaudą – atleidimą iš darbo.

Darbo grupės pirmininkė

Giedrė Mendoza Herrera

NUO KLANSIMO SARENOIMO IR IŠVAŽŲ NUSISALINČŲ POLITIZAVUS PROCEDŪRA, MERUI A. VIŠOCKIUI ŽINIASKLAIDAI PATEISKUS, KAD LIBERACŲ SĄJŪDŲ GALIMAI ŠALIŠKAS „DELFINO“ DIREKTORIŲS ATŽVILCŲ. TAIP PAT MANAU, KAD KOMISIJA NARIAI: GALIMAI PAŽEIS MERO ĮGALIOJIMUS NULMATYTUS VIETŲ SAVIVALDŲ ĮSTATYME PATEIKDAMA IŠVAŽŲ DĖL NUOBANDOS SKYRIMO.

Domas Griškevičius

Ričardas Bosas

Gintaras Jasiūnas

Danutė Kuprienė

Andrius Šedžius

Martynas Šiurkus

Del pažeidimų pataria. Del drausminiai nuobaudos - Mero atsakomybė

Arste Lerauskis

2017-02-20